

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Preses apskats

17-02-2023

Sagatavoja:

Uzzīņu un informācijas centrs

Informācijas pakalpojumu un SBA nodaļa

No novadpētniecības līdz e-pakalpojumiem

Bibliotēkas arvien vairāk pārtop par klientu apkalpošanas centriem

Aisma Orupe

PILSĒTĀS, kurās ir vairāk darbinieku un pieejamas arī pašvaldību iedzīvotāju apkalpošanas iestādes, bibliotēkas joprojām lielākoties pilda grāmatu apmaiņas un kultūras ievirzes pasākumu vietas funkcijas, savukārt lauku teritorijās bibliotekāriem papildu pieenākumu loks aug augumā. Vipn. paši sevi dēvē par universālajiem kareivjiem, kuriem jāpārķir viss, sākot no novadpētniecības līdz pat e-pakalpojumiem. Par algu, ko par konkurēspējīgu nenosauki.

Jāsaglabā esošais tiks

Bibliotēkas sen vairs nav tikai grāmatu krātuves un lasītāju apkalpotājas. Jau ar sāgadītu sākumu tajās arvien vairāk ienāca digitalizācija un kļuva pieejams visplašākais pakalpojumu klāsts. «Viss plūst, viss maiņās. Ik gadu nāk klāt daudz jaunu pieenākumu un uzdevumu, un tas nozīmē, ka jābūt labām zināšanām gan par krājumu, par literatūru un nozarēm, gan par interēta resursu, tostarp portāla www.latvija.lv lietošanu. Līdz ar to uz bibliotekāru pieciem gulstas liela atbilstību un apjomīga darbs», skaidro Rēzeknes Centrālās bibliotēkas vadītāja Ruta Suseja. Pilsetas bibliotēkā ar pieenākumu klāstu vieglāk tikt galā, jo ir vairāk darbinieku, tāpēc apbrīnojot tās vietas, kurās viss ir uz viena cilvēku pieciem. Jāņem vērā, ka Rēzeknē ir arī pašvaldības iedzīvotāju apkalpošanas centrs, kas piedāvā savas konsultācijas un palīdzību, ko arī daudzi izmanto. Statistika rāda, ka ap 90% bibliotekās apmeklētāju ierodas apmaiņit gramatas vai vēlas informāciju par tām, bet atlikusie 10% ierodas, lai izdrūktu vai nokopētu kādu izzīpu, lūgtu palīdzību kādu izzīpu, lūgtu palīdzību, aizpildīt dokumentus, iegūt un lietotu e-parakstu.

Limbažu Galvenās bibliotēkas vadītāja Dzintra Dzene uzskata, ka pašreizējais bibliotēku tiks būtu jāsaglabā, jo daudzviet laukos tās ir parlikušas kā vienīgās kultūras un sabiedriskās dzīves salīdzinās, kā arī vieta, kur vērtības pēc informācijas un palīdzības. To, ka tās ir vajadzīgas, pierāda aizvien pieaugošais apmeklētāju skaits (it īpašas bija jutams pēc kovidērobežojumu beigām). «Nu nevajadzētu kerties pie bibliotēku tālā optimizācijas valslodžu apceļšanas, atstājot bibliotekāru uz pusslodzi vai vēl mazāku, jo tas noved pie tā, ka bibliotēkas pieejamība sārik vēl vairāk,» norāda Dz. Dzene un piebilst, ka bibliotē-

▲ **PILSĒTĀS** bibliotēkā ar plašo pieenākumu klāstu vieglāk tikt galā, jo ir vairāk darbinieku, turklāt lielākās apdzīvotās vietas darbojas arī pašvaldības iedzīvotāju apkalpošanas centri, kas piedāvā savas konsultācijas un palīdzību, ko arī daudzi izmanto. Laukos viss ir uz viena cilvēka pieciem - gan grāmatu apmaiņa un pasākumu rikošana, gan visa veida informācijas un e-pakalpojumu sniegšana.

FOTO - AIVARS LIEPIŅŠ, DIENAS MEDIJU

Dažs to uztver kā vietu, kur sūdzēties par lielajiem rēķiniem.
Nora Ceriņa

teju no civilizācijas, jo ne katram ir sava mašīna, lai nokļūtu līdz pilsetai (daudzviet sabiedriskais transports arī nav tuvumā). Arī tiem, kam braucamais ir, ērtāk ir ierasties pagasta centrā, nevis tērēt degvielu un laiku, lai doros uz pilsētu, piemēram, ieņiegti teātrumu deklarāciju. Bibliotekārs arī pārķina viņetejo cilvēku vajadzības, spēj labāk palīdzēt nekā cilvēks no malas.

Alūksnes novads ir gājis to ceļu, kur pagasts pārvēlades uz vietas ir likvidētas, izveidojot centralizētu sistēmu, un bibliotēkas kļuvušas par starpnieku starp pašvaldību un iedzīvotāju. Jaunais modelis stāsies spēkā no 1. marta. Ilzenes pagasta bibliotēkāre Nora Ceriņa ar zināmām bažām gaida to bridi, jo līdz šim bibliotēka nepildīja klientu apkalpošanas centra funkcijas. «Jau tagad dažs to uztver kā vietu, kur sūdzēties par lielajiem rēķiniem vai nelabotajiem lauku ceļiem, nesaprodot, ka esmu pa vienu starp klientu un pašvaldību,» teic N. Ceriņa un piebilst, ka nevienu projām neraidot un mēģinot rast risinājumu vai vajadzīgo informāciju. Par laimi, pagasts ir nelieels, tāpēc cilvēku nav tik

daudz un var palīdzēt visiem, nelielot gaidīt rindās. Tiesa, jautājums ir, cik kvalitatīvi viņa spēs paveikt to, ko no viņas sagaida.

Prasības lielas, algas mazas

Visas bibliotekāres atzina, ka šajā darbā būtiska ir izglītība un pierede. Daudzi sajā jomā strādājošie ienāk no dažādām specialitātēm, tāpēc nākamais apgūt vajadzīgo «bāzi», vai nu studējot Kultūras akadēmijas attiecīgajā programmā, vai Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centra piedāvātojajos 960 stundu kursošos. Ir arī iespēja kārtot arīpus pro-

fesionālās programmas kvalifikāciju apliecinotu prasmju eksāmenu un iegūt 3. kvalifikāciju. (Kursi izmaksā ap 900 euro, bet, piemēram, Rēzeknes pašvaldība sedz 30% no izmaksām, līdz ar to tēriņi ir mazāki. Savulaik ES projekta ietvaros bija iespējās apmeklēt tikai ar 10% līdzmaksājumu.) Taču arī tiem, kam ir diploms kabatā, nākas regulāri papildināt zināšanas dažādos kursos un semināros, arī centrālās bibliotēkas piedāvā savu atbalstu kā metodiskais centrs.

Sāpīgs jautājums ir algas. Lai gan izglītības un pieredes prasības ir augstas (jāprot strādat ar dažādām

programmatūrām), algas nav konkurēspējīgas, tāpēc uz vakancēm «piesakās viens vai neviens». Pašvaldības darba samaksas atšķiras, diemžēl daudzviet tās atstātas «dežurantā limēni». Limbažu novadā pagasta bibliotēkas vadītāja saņem 680 euro (uz papīra), arī pilsētā summas nav neko augstākas. Pērn nācīes izdarīt sāpīgu griezienu: lai varētu pacelt algu personālam virs 700 euro, bija jāsamazina štats par diviem darbiniekiem. Gribētos tomēr, lai šīs darbs, kas ir tik daudzpusīgs un labas zināšanas prasošs, tiku novērtēts augstāk, akcentē bibliotekāres. ●

Avots: Diena

Datums: 17-02-2023

Avots: Segodnya
Datums: 13-02-2023

Читатели, которых никто не ждал

Латвийские библиотеки начали заполняться людьми

Библиотеки Риги никогда не предполагали и уж точно не думали, что их посетители изменятся столь радикально.

Народ лихой, очков не носит

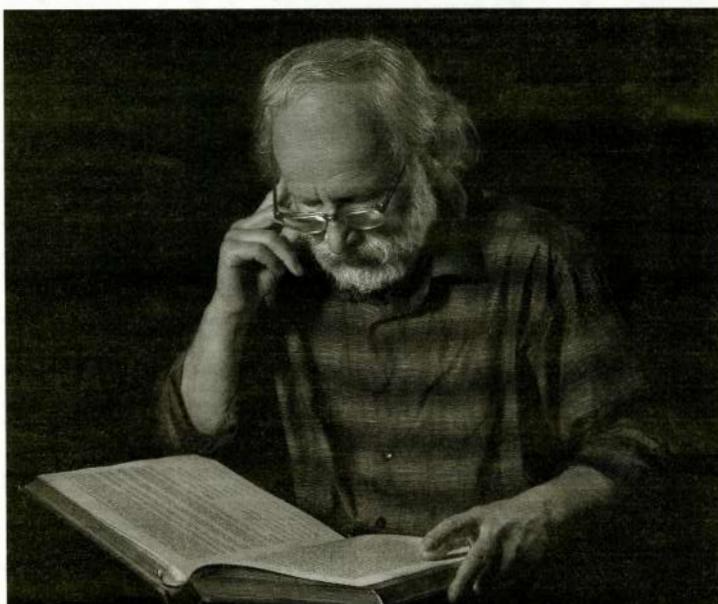
В свое время автор этих строк учился на филфаке Латвийского университета, и некоторых моих сокурсниц жизнь потом разбросала по библиотекам — работают там теперь кто в Риге, кто в других городах и изредка, при встрече, делятся своими впечатлениями. Вот что рассказала одна из сотрудниц обычной рижской библиотеки.

— В наши школьные годы (еще в советское время) и на первых вузовских курсах многие библиотеки были для нас всех чуть ли не самым интересным местом времяпрепровождения. Родители с детьми записывались туда и уходили со столами книг, полных-полно было читающих молодежи и взрослых интеллигентных людей, которые не видели жизни без книги.

А сейчас большинство посетителей, к примеру моей библиотеки, в отдаленном районе Риги, — жесть. Совсем уж лыцкие люди, лишившиеся всего, бомжи, которые стуками сидят у меня в читальном зале, где есть и компьютер. Берут книги, а еще листают полезные информационные сайты в интернете, наконец, просто спасаются в библиотеке от дождя и снега в холодное время года. Вот уж никогда не думала, когда выбирала работу после учебы на филфаке, что с такими посетителями придется иметь дело. Тут, как сказал классик: народ лихой, очков не носит...

Заходите к нам на огонек

И бывшая однокурсница не соврала. Как-то раз встретил на улице знакомого — Гинта. В прошлом он работал в полиции Центрального района Риги, но из-за чрезмерной любви к горячительным напиткам вынужден был покинуть

“ Вот уж никогда не думала, когда выбирала работу после учебы на филфаке, что с такими посетителями придется иметь дело.

пост, после чего покатился по наклонной: алкоголя в его жизни стало еще больше, жена ушла, деревянный дом сгорел. Теперь рядом с Гинтом можно стоять, лишая когда у тебя насморк и сильно заложен нос, а главное — не прикиривать поблизости, поскольку можно воспользоваться от алкогольных паров, исходящих от него.

И вот Гинт, коротко удивленного собой, какими теперь читатели библиотек стали! Уж с чем с чем, а с книгой в руках Гинта, сидящего в читальном зале библиотеки, представить было почти невозможно. Вот уж поистине сюрреалистическая картина!

А однокурсница при новой встрече добавила к своему предыдущему рассказу, что вот такие, как Гинт, теперь чуть ли не

основная публика библиотек на окраинах Риги и в районах.

— А молодых у нас почти нет: все или в смартфонах сидят, листая картинки соцсетей, или в лучшем случае в наушниках слушают аудиокниги, которые теперь популярнее с каждым днем. Но в то же время за обычными книгами школьники почти не приходят, — рассказывает старая знакомая. — Это ты динозавр — ребенком ходил по библиотекам, где перечитал чуть ли не все книги, попадавшие в Ригу. И я такой же была. А сейчас к нам ходят почти все такие, как твой знакомый бывший полицейский. Я таких опасаюсь... После них помещение библиотеки не проветривается даже. Да и книг становится меньше. Если такой господин возьмет почитать книгу на дом, то потом, скорее всего, ее можно будет найти на одном из рижских рынков — Чиекуркалнском, «Лат-

гальчике» и, конечно, на Центральном...

Читатели, которые еще не пропали

Но то, о чём рассказали нашему корреспонденту, — беда библиотек, расположенных, как правило, на окраине столицы или вовсе за ее чертой. В библиотеках в центре Риги картина не столь дикая.

Задобрившиеся авторы этих строк отправились в известную столичную библиотеку имени Задорновых (Николая и Михаила), которая продолжает нормально работать на первом этаже Дома Москвы, живого

даже в нынешнее сумное время.

Бот что рассказала работница библиотеки Елена Шулакова:

— Нет, мы в отличие от районных библиотек, своим читателям довольны и гордимся. Наши посетители — вполне приличные люди самого разного возраста и никак не бомжи и не алкоголики. Книги не воруют, а честно берут почитать — много — и всегда обязательно возвращают.

У нас очень большой фонд всевозможных замечательных книг, и новые появляются — на них приносят самые разные люди: как и раньше, стараются поддержи-

вать жизнь русской библиотеки...

Читатели у нас разные — есть и школьники, все так же предпочитающие держать в руках именно бумажную книгу, а не электронную или планшетник с тем, что «залили» из сетей. Хотя, конечно, больше всего приходит взрослые, кому «за 40». Ну и еще наши активные читатели — это студенты. Молодые люди чаще всего берут очень серьезные книги, даже философского содержания. А среди более взрослых людей пользуются популярностью детективы и фантастика.

Ну и пенсионеры приходят в том числе — за женскими романами. Сейчас у нас читателей более семи тысяч, что, согласитесь, немало. Многие перешли сюда из библиотеки, которая еще в далеком, 2009 году открылась на улице Алберта.

Здесь посетители очень интеллигентные.

Кому совсем уж делать нечего, сюда не приходит и потому, что у нас нет читального компьютерного зала, где сомнительная публика в районных библиотеках проводит время, сидя в интернете и черпая оттуда разную информацию. В холодное время года бомжи, бывает, приходят в эти залы, чтобы провести там время и погреться, а не сидеть на скамейке под снегом.

У нас такого зала нет, пространство достаточно минимизировано — есть только помещение с книгами, которыми заполнено все кругом: можно лишь зайти, выбрать то или иное издание, залиться и выйти, — замечала Елена.

Игорь МЕЙДЕН.

Флагман

Среди латвийских библиотек выделяется одна главная — Латвийская Национальная библиотека (ЛНБ). Ее строили в течение 2008–2014 годов. На строительство потратили четверть миллиарда евро: это второе (после Южного моста) самое дорогое сооружение Латвии, возведенное в ее новейшей истории.

Важную роль в лоббировании проекта ЛНБ сыграла тогдашний министр культуры Латвии Хелена Демакова.

В одном из интервью она объяснила, что проект также поможет интегрировать общество в том, что наше общество живет в двух параллельных информационных полях, а библиотека будет одна на всех. Это позволит сплотить общество, хотя многие этого не хотят... В библиотеке доступны тысячи томов русской литературы, уникальные коллекции, архив Чехова. Там и православные, и староверские фонды. Это богатства, о которых почему-то не принято говорить».

LITERATŪRAS CEĻVEDIS

◆ **LATVIJAS** Nacionālā bibliotēka informē, ka ar mērķi popularizēt izdevuma Literatūras ceļvedis grāmatu apskatus darbu ir uzsākusi tīmekļvietne www.literaturascelvedis.lv. Bibliotēka fiziski turpmāk būs atvērta arī otrdienās. Digitālie resursi: <https://lnb.lv/piekluve-lnb-digitalajiem-resursiem-un-e-pakalpojumiem>. Sīkāk: lnb.lv.

Avots: Diena
Datums: 15-02-2023

Neredzīgo bibliotēka iekļausies Cēsu bibliotēkas sastāvā

ARITA LEJIŅA

No 1.aprīla Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Cēsu filiālbibliotēka būs Cēsu Centrālās bibliotēkas struktūrvienība. Tā 26.janvāra domes sēdē lēmuma deputāti.

Lēmums pieņemts, pamatojoties uz Pašvaldību likumu un Latvijas bibliotēku likumu, kā arī uz Ministru kabineta rīkojuma projektu, kas paredz Latvijas

Neredzīgo bibliotēkas reorganizāciju, nododot tās struktūrvienības pašvaldību bibliotēkām. Rīkojuma projekta anotācijā skaidrots, ka "2017.gadā no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Starpbibliotēku abonementa kārtā izsniegti 748 izdevumi pielāgotā formātā, 2021.gadā – 7256 izdevumi, kas ļauj secināt, ka pašvaldību publiskās bibliotēkas aizvien plašāk nodrošina pakalpojumus iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītspēju, tāpēc ir nepieciešams stiprināt to kapacitāti".

Pēc reorganizācijas nepie-

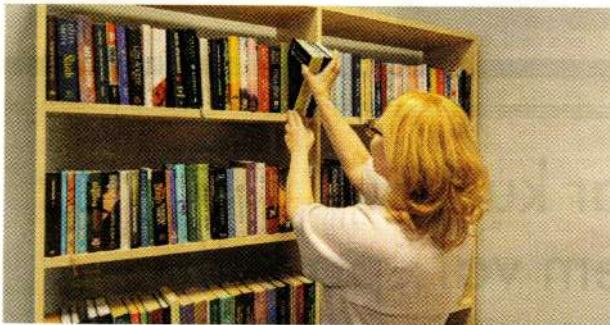
ciešams ilgtermiņā saglabāt un stiprināt bibliotēkas struktūrvienības specifiskās funkcijas un uzdevumus: sniegt bezmaksas pakalpojumus, lai nodrošinātu personām ar redzes invaliditāti brīvu, neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu viņām piemērotā veidā.

Cilvēkiem ar redzes traucējumiem nepieciešamā pakalpojuma nodrošināšanai paredzēts valsts finansiāls atbalsts. □

Avots: Druva
Datums: 14-02-2023

Darbu atsāk Bulduru bibliotēka

Darbu atsākusi bibliotēka Bulduros, Muižas ielā 7, nodrošinot visvairāk pieprasītos pakalpojumus. Apmeklētājiem ir nodrošināta piekļuve interneta resursiem, kopēšanai, dokumentu izdrukāšanai, kā arī iespēja izlasīt presi, pasūtīt un nodot grāmatas.

Bulduru bibliotēkā atjaunotajā Jūrmalas teātra ēkā Muižas ielā no 1. februāra lasītājiem pieejamas trīs telpas – pieaugušajiem un bērniem –, kurās bibliotekas apmeklētāji var iepazīties ar jaunākajām grāmatām, izlasīt interesējošos žurnālus un avizes un lietot internetu. Plānots, ka līdz februāra beigām bibliotēka tiks atvērta pilnā apjomā. Kopumā bibliotēkā būs piecas telpas, kas izvietotas ēkas pirmajā stāvā.

Bulduru bibliotēkā pieejamie pakalpojumi:

- grāmatu izsniegšana un nodošana;
- jaunākās grāmatas un periodika bērniem un pieaugušajiem brīvpieejā;
- pārējie izdevumi – rezervējot

elektroniskajā katalogā vai pēc pieprasījuma bibliotēkā;

- brīvpieejas datori un internets;
 - bibliotekas abonētās datubāzes: "Letonika", "Lursoft", "Britannica Library", "3rd e-grāmatu bibliotēka";
 - skenēšana, kopēšana, izdrukāšana (A4 formāts, melnbalts);
 - uzzījas un konsultācijas par bibliotekas pakalpojumiem un informācijas resursiem.
- Bulduru bibliotēkas darba laiks: otrdienās–piektdienās plkst. 10.00–18.00, sestdienās plkst. 10.00–16.00, svētdienās un pirmadienās bibliotēka slēgta. Mēneša pēdējā ceturtdiena ir metodiskā diena, kad bibliotēka apmeklētājiem ir slēgta. Bibliotekas tālrunis informācijai 67752198, e-pasta adrese – buldbibl@jurmala.lv.

Valmieras bibliotēka aicina piedalīties konkursā «Mana Grāmatu karaliene 2022»

Laiks kronēt 2022. gada Grāmatu karalieni! Klāt tradicionālais Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalošanas nodajos konkursss «Mana Grāmatu karaliene 2022», kurā aicinām lasītājus atskatīties uz aizgājušajā gadā izlasītajām grāmatām un izvēlēties vienu – mīļāko, interesantāko, savīlnojošāko, tādu, kas radījusi vēlēšanos par to pastāstīt citiem.

Par izvēlēto grāmatu jāizveido radoša atsauksme brīvi izvēlētā tehnikā. Konkursam tiks pieņemti rakstīti, zīmēti, veidoti, līmēti, fotografēti, filmēti un citās tehnikās veidoti darbi.

Darbus līdz 3. aprīlim aicinām iesniegt klātienē (Bērnu apkalošanas nodajā) vai sūtīt uz e-pasta adresi kristiana.caune@vb.valmierasnovads.lv (video vai konkursa darbu fotogrāfijas).

Darbus vērtēs Valmieras integrētās bibliotēkas žūrijas komisija, izvēloties radošāko darbu autorus, savukārt 2022. gada Grāmatu karalieni noteiks lasītāji un bibliotēkas apmeklētāji, balsojot par grāmatām, kuras konkursa dalībnieki izvirzījuši šim titulam.

Noslēgumā tiks godināti konkursa dalībnieki un kronēta 2022. gada Grāmatu karaliene.

Kristiāna Caune,

Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalošanas nodajas
vecākā bibliotekāre

Avots: Liesma

Datums: 08-02-2023

Sporta stāstu vakars bibliotēkā

ANDRA VALKĪRA

Saldus novada bibliotēkā ceturtdienas vakarā bija pulcējies daudz interesentu, viņi gribēja dzirdēt stāstus par sportu un, protams, dažīties arī ar saviem.

Manuprāt, sportisti ir lieiski, jo nevarās runāt ne par uzvarām un priečigiem mīklēm, ne zaudējumiem un neveiksmēm.

Sporta žurnālistika strādāju jau trīsdesmit gadu, tāpēc arī man sakrājies daudz stāstu. Lūk, viens no tiem. Devindesmitajos gados populāra bija bezeļu braukšana. Saldū ar to nodarbojās Imants Grīsis. Viņš bieži mani un redakciju fotogrāfu Uldi Puci atcīnāja līdzi bezeļu braukšanā pa Zvārdes mežiem. Vienā tādā reizē no lēmēm doties līdz.

Imants sacensības piedalījās ar bobiku bez virsbūves, priekšēja stikla vieta bija drāšu pinums, tam uđens un dublī ūlācās cauri, bet bija drošība, ka ar akmeni pa galvu netrāpus. *Bobikam* pie stūres, protams, Imants, viņam blakus — stūrmanis, mēs ar fotogrāfu — aizmugurē. Krēslu tur nebija, tikai uz gridas piestaiprātnās rezerves ritenis un metāla benzīna kanīna. Man tika mikstākā sēdvietā uz riteņa. Uldim — uz benzīna kannas. Zinot, kādi būs sacensību apstākļi, labāko fotoaparātu līdzīgi nepēmām, bet visprastāko zīpiju trauku. Pareizi dariajam. Jo brauciena laikā mus tā katrai! Vienā no palēcieniem fotoaparāts no Ulda rokas aizlidoja tuvējos krūmos. Labi, ka netekrīta pelķē. Braucens pa Zvārdes bezeļiem bija piedzivojumiem bagāts. Imants brauca meistarīgi, bet ceļā nācas valrākas reizes palīdzēt dubļos testiņus konkurentiem. Bijām

AP BIBLIOTEĀKAS STĀSTU VAKARA GALDU BRĪVU VIETU NAV. Priekšā dzudo treneris Gatis Baumanis un loka šāvējs Kristaps Novads.

laimīgi, kad vakarā tikām uz normālu ceļu.

Nākamajā ritā darbā Uldis teica: "Man no vakardienas kritisājis uz benzīna kannas viss dibens zils."

Ar saviem sporta stāstiem pasākumā dalījās dzudo treneris un Saldus novada domes sporta komisijas vadītājs Gatis Baumanis: "Man no matnotnes patīka par sevi pastāvēt, jo ģimenē bija četri vecaki brāļi. Bērnība teicu, ka grību

būt zivkopis. Trenējos karatē, un babīte pārliecīnāja: "Ej uz Sporta akadēmiju!" Tur sāku iepazīt dzudo. Man bija astoņpadsmit gadu, pilka galva, un svēru 59 kilogramus. Sajutos kā liels meistars. Pēc četriem mēnešiem treneris telca kādal meitenei, kas arī trenējās dzudo: "Nastja, pastrādā ar Gati, bet tā saudzīgi." Tad sapratu, ko nozīmē laba dzudo tehnika un meistarība."

Gatim Baumanim izvērtās

interessants dialogs ar sarunu vakara dalībniekiem par to, ka jauni cilvēki klūst arvien fiziski vārgāki, kādā vecumā bērniem jāsak noplētni trenēties un vai ciršas sporta veids neveicinā jauniešos agresivitāti. Trenera pārliecība: "Maziem bērniem jābūt kustīgiem, jāskrieni, jādauzās, jākāpj kokos, nevis noplētni jātrenējas un jākļūst par Latvijas čempioniem. Un vecākiem jāzīma, kādās fiziskas aktivitātes vienpiem no bērnu jāprasa. Esam iecerējuši Saldus novada bērnu fiziskās sagatavotības pārbaudi, lai redzētu, cik vini spēj izdarīt. Tas Latvijā būs pilotprojekts."

Pēc intensīviem un regulāriem treniņiem jauniešos nav dusmu, viņi grīb atpūsties. Tendence uz agresivitāti ir tiem, kas sāk trenēties četrpadsmit piecpadsmit gadu vecumā un grīb izrādīt to, ko iemācījušies. Pa tēmiem tikai vienu jaunieti man nācies no dzudo kļūba aizraudīt."

Loka šāvējs un *Saldus novada 2022. gada sportists* Kristaps Novads dalījās savā pieredzē. Viņš teica: "Mūsu kermeņis ir paredzēts kustībām, bet liešķā daļa cilvēku kustas stipri par maz. Es pastāgvājās, brauču ar velosipēdu, peldu, no ritiem vingroju. To var darīt ikviens,

tikai jāsaplānot laiks. Kustības dod iespēju paīdināt dzīvi.

Ar loka šāvēju sāku nodarbīties trīsdesmit astoņu gadu vecumā. Tā lī sena, kultūrvēsturiskā nodarbe. Sacensības ņaujam pa dzīvīteku maketiem un mērķiem, bet tūkstošgades loka ņaušana cilvēkiem deva spēju izdzīvot. Tālos senčos mums katram noteikti bijis kāds loka šāvējs. Sacensības noteik dabā, no viena mērķa līdz citam ir aktīva pastaiga līdz cētrām stundām. Nodarbīties ar sportu mani ledvesmoja Latvijas pirmais pasaules čempions ņaušanā zvārdeneiks Kārlis Klava, viņš izcīnīja zelta medaļu 1937. gadā. Mums jābūt stipriem gan fiziski, gan garigi."

Tikšā nās dalībnieki Kristapam uzdeva jautājumus arī par loka ņaušanas tehniku: daudzi iepriekš bija ciemojušies sportista laukumā majās Novadnieku pagasta *Viesstūros*, kur izveidota apvidus loka ņaušanas trase.

Izrādījās, ka arī klausītājiem ir ne mazāk interesantu sporta stāstu, dalībnieku vidū bija slēpotāja, ziemas peldētāja, galda tenisiste un orientieriste, kas bērnībā izcilījusi savu vienīgo diplomu par 2. vietu Kurzemē un to glabā visu mūžu. ■

Avots: Saldus Zeme
Datums: 14-02-2023

STARS

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

Nr. 3 (11 745)
Otrdiena,
2023. gada 7. februāris

Abonēšanas maksas mēnesī 6,20 EUR
mazumtirdzniecībā cena 0,60 EUR

Bibliotēka ir pēdējais, ko Sāvienai vēl var atņemt

Bibliotekas pakalpojumus Sāvienā turpmāk sniegs Laudonas pagasta bibliotekas vadītāja Ieva Kārkliņa (pirmā no labās) Dažas lasītājas, kā Gaidas Brūjeniece un Gundega Apša (pirmās no kreisās), visas grāmatas bibliotekā ir jau izložījušas un gaidā jaunu pievedumu.

AGRA VECKALNIŅA foto

ŽENA KOZLOVA

Sāvienas bibliotēka Madonas novadā ir viena no sešām, kurās Madonas novada domē ir noteikti reorganizēti, šo procesu pabeidzoši līdz 31. janvārim. Tā tiek pārveidota par Laudonas pagasta bibliotekas pakalpojumu sniegšanas vietu Sāvienā (0,2 slodzes jeb viena diena nedēļā).

Jāatzīmē, ka tad, kad tiek slēgtas pasta nodajas, parasti akmentinās metam „Latvijas Pasta vadības adresē, vai – kad tiek samazināti sabiedriskā autobusa maršruti, kritizējam „Latvijas

Autotransporta direkciju“. Taču lēmumu par vairāku biblioteku pārveidošanu par pakalpojumu sniegšanas vietām un vienās sīgēšanu jau ir pieņemusi „vietajē bāleļiņi“ – mūsu pašu levetētie deputāti.

Turklāt Laudonas pagasta Sāvienas ciemā pašvaldībai piedēti divas ēkas – bijusi Sāvienas skola, kas pamazām pārvērtas par graustu, un ēka „Liepa“, kur tagad atradoties tikaī biblioteka. Kādreiz tur darbojās pasts, veikals, bet vēl senākā pagātnē – arī Sāvienas ciema padome. Būtbūt bibliotēka ir pēdējais, ko Sāvienai vēl var atņemt.

Bibliotekā Sāvienā jau daudz gadus ir palkusi kā vienīga

kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kurā galvenais uzdevums ir veidot bibliotekas krājumu atjaunināšanu un saglabāšanu elektroniski, kā arī nodrošināt tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu. Līdz šim tā vairākas stundas darbdienās pamata aplaikoja Sāvienas ciema iedzīvotājus. Bibliotēka Sāvienā daudzu gadu garumā veiksmīgi vadija Gunta Matīsa.

Tāču, ja tur vairs nebūs pieejami bibliotekas pakalpojumi, ēka paliks tukša un tal, visticamāk, būs jāpiedzīvo tikpat bēdīgs lītenis kā daudzām citām bezsaimniekiem vā privātpāšumā esošām ēkām, kā kādreiz tā kūsāja dzīvība, kā kolhoza kantoris, Girts, pienotava, tautas nams, kur vēl pagājušā gadsimta astotdesmitte gadu sākumā notika pasākumi un uz deju vakariem brūca gan no Laudonas, gan arī Medņiem un Varlešiem. Un Sāvienas jaudīm pat teorētiski nebūs valrs vietas, kur smākt kopā.

Jāuzteic pārvalžu vadītājs Laudonas un Kalsnavas pagastā Artūrs Portnovs, kas pirms gādāmājām pārmainājis Sāvienas bibliotekas darbību no organizēja tilšanos ar Sāvienas ciema iedzīvotījēm, aicinot izteikt savus viedokļus un priekšlikumus, kā labāk nodrošināt pakalpojumus turpmāk.

(Turpinājums 5. lappusē)

Avots: Stars

Datums: 07-02-2023

Bibliotēka ir pēdējais, ko Sāvienai vēl var atņemt

ZENA KOZLOVA

(Turpinājums no 1. lappuses)

— Prieks redzēt jūs visus, kas esat atnākuši uz šo tilšanu. Tas tika rāda, ka esat leiteneseti bibliotekas pakalpojumu saņemšanai sava dzīvesveidā. Arī es šo tilšanos uztveru nevis kā atvadīšanos no Sāvienas bibliotekas, bet gan drīzak kā samērķinošo, lai saprastu, lā mēs dzīvojam nākamajā posmā pēc tās reorganizācijas, — uzsvēra Arturs Portnovs.

Viss Madroja — kur tie gadi, kopš iemīļotā pierēgā Madras novada domei Nav tā kā kādreiz, kad dzīvi uz vietas noteica Latvianas pagasta padome un iedzītāju ievēleitāji deputāti apsēdēs pie vienu galdu izlēmējot, kas pagastā noteiktu jāsaglabā un ko izvairīgi padarīt. Turpretī pēc administratīvi teritorialās reformas un novada izveidošanas lēmumus pieņem cīti, bet pagastu pārvēlēni tie lielākoties ir tikai izplūdījāi. — Cik varam un spējam, cenšāmies novada vadību un deputātu pārleiciņu, kas vietējai kopienai ir vizuālu likās. Dažreiz izdodas, bet ne vienmēr. Ari attieciā uz ieceļto biblioteku reorganizāciju mēs, pārvālū vaidītāj, valrāk vai mazāk tikām noslēgti fakti priekšā jau pirms gada. Tiesa, toreiz iebūvēta tāla ierastā jeb biblioteku darbošanās ierastajā reizi mēs pāldzinājām par gadu, — atklāja Arturs Portnovs.

Viss Sāvienas ciema iedzītājām piedāvājās divus risinājuma variantus biblioteku pakalpojumu turpmākai saņemšanai. Tā varētu būt viena diena nedēļā, savarēpejī vienojoties par ērtāko laiku, kad Latvianas pagasta bibliotekas vadītāja Ieva Kārklinīja ierastos Sāvienā, un tajā varētu apmainīt grāmatas, samaksāt rektūrus un saņemt citus pakalpojumus.

— Taču ir vēl viena lespēja, kad konkretās dienās un laikā Latvianas pagasta pārvālū izvēlētušās transaktori, lai saņemtu šo pakalpojumu, varētu iepriecināt mājīgajās, atlīdīgās Latvianas bibliotekas telpās, pie viena apmeklējot gūmēnes, ātriņu, apriņķu, citas iestādes, — uzsvēra Arturs Portnovs.

Klātesoši atzīngi novērtēja transporta pārēšanu (piemēram, reizi mēnesī) attiecībā uz ģimenei ārstā un citu pakalpojumu izmantošanu pagātā, jo tas arī esot joti aktuāls. Ii paši kopā pērnā gada 1. jūlijā, kad Sāvienai tika pārģizēta svarīga dzīvības ārtērija — pārstāja kursēt Jēkabpils—Madona—Alūksne autobusss, galvenā saikne gan ar pagastu, gan Madonu. Pieņemām, tagad, izmantojot sabiedrisko transpor-

Visai koplais tilšanās dalībnieku puicījās Sāvienas bibliotēkā.

Laudonās pagasta pārvēlēs vadītājs Arturs Portnovs informēja iedzītājus par pārmālainām bibliotekas pakalpojumu saņemšanu, kā arī teicis sīrsīgu paldies ilggadējai bibliotekas vadītāji Guntari Matīsai.

Laudonās pagasta bibliotekas vadītāja Ieva Kārklinīja pārēja „Sāvienās“ — Guntars Matīss.

tu, darbdienās uz Latvianu var aizbraukt ap septiņiem no rita, bet atgriezties mājās tikai pēc trijiem pēcpusdienu...

Tomēr grāmatas viņu labprātā lasīšanai izņemtu sava dzīvesveidā. Ari savās prasības sāvēnēši bija pietīcīgi — pilnīgi pietīktu ar pāris stundām nedēļā vai pat tikai reizi divas nedēļas. Anita Veidēlāne uzmanību pievērsa priedzei cito novadā, kur grāmatas nogādā ari

pie cilvēkiem, kuri paši uz bibliotēku nevar atrast. Pie tam Sāvienā tas ir vēl grūtāk, jo bibliotekas telpas atrodas otrajā stāvā.

— Sāviena jau nav vienīgais aizmirstais nostūris pagastā. Vairāk ir jādomā ari par cilvēkiem Kalvīru, Kalnājos, Belavā, — aicināja Anita.

Tas tika novērtēts kā joti labs priekšlikums. Kā sacīja A. Portnovs, pagasta pārvēlē varot būt

joti elastīga un doties pie ledzītājiem, kam tas nav iespējams, lai sniegtu ari citus pakalpojumus vai konsultācijas. Pārvēlēs vadītājs aicināja sāvēnēšus būt aktiviskiem, informēt par problēmām, nepieciešamo pārlīdzību, kā arī mākt ar prieķiliem. Loti svarīgi ir izveidot saistarījējus saikni.

Savukārt nodrošinot biblioteku pakalpojumu pieejamību uz vietas Sāvienā reizi nedēļā, atklāts ir jautājums par telpu apkuri. Tilšanās dalībnieki zināja stāstīt, ka gadā nepieciešami apmēram 5—6 kubikmetri malakas, un tas neesot daudz. Ari pārvēlēs vadītājs Arturs Portnovs piekrita, ka malak nav galvenā problēma un tā esot risināma, jo pagāstā ik pārbridin tiek nozāgēti histamie veci koki. Viengājīvienojas, kuri no vietējot to daris un kurinās Godmanu krāsnīpu, kas silda tīkler, kamēr tajā deg malak. No Latvianas izbraukāt jau neatmakās, jo — cik izmaksas benzīns?

Diskusijas raissās arī par citiem jautājumiem, kā piemēram, kāpēc Sāvienā netiekot izliktais kultūras parka kompleks (vairāk jāzīmētās arī stāvē), tīkļi derētu kāds soļotis (piemēram, pie veltnaļa) un varbūt ar hokkēnu grozī. Ari Sāvienā tās tūdzīvo cilvēki, un ir jaunās, be ūgenās tījūs gimeņi, nēs tieši godīti mānuli. Pēnā visā Latvianas pagastā tās reģistrētu tīkli divi jāmazināsies.

Jau pēc tilšanās Dzintara Kaufelde sakājot, ka Sāvienā pastāvīgi dzīvo vismaz 151 cilvēks, plus astoņi studenti, plus tie, kas šeit pavadīva vasaru.

Tilšanās dalībnieki vienojās, ka vismaz sākuma bibliotekas pakalpojumi Sāvienā būs pieejami reizi nedēļā — ceturtīdesmitā. Plāšāku informāciju par sniegtām pakalpojumiem, jaunākajām grāmatām, citām aktualitātēm var uzzināt, sazinoties ar Latvianas pagasta bibliotekas vadītāju Ievu Kārklinīju — t. 25620017, e-pasts laudonashabiliteta@madona.lv.

Skolu bibliotēkām dāvina materiālus

Tuvojoties Vispasaules Drošāka interneta dienai, ko atzīmē 7. februāri, Latvijas drošāka interneta centrs "Drossinternets.lv" dāvina skolu bibliotēkām materiālu komplektu par drošību internetā.

Mērķis ir aicināt arvien vairāk skolu iesaistīties un izglītot Latvijas bērnus un jauniešus par riskiem un apdraudējumiem internētā, par atbildigu un jēgpilnu interneta un moderno tehnoloģiju izmantošanu.

— Jau februāra sākumā skolotāji ir aicināti doties uz savas

skolas bibliotēkām, sanemt mūsu sarūpētos materiālus, lai izmantotu tos darbā, izglītojot skolēnus un viņu vecākus par drošību interneta izmantošanu. Sarūpētie materiāli ir universāli — tos var lietot gan mācību stundās, gan izvietojot skolas telpās vai sarikojet informācijas dienas skolēniem un viņu vecākiem, gan organizējot atmiņas spēles turnīrus vai pat izdomājot paši savu materiālu pielietojumu, — skaidro "Drossinternets.lv" vadītāja Maija Katkovska.

Virtuālajā vidē bērni pakļauti dažādiem apdraudējumiem, kā, piemēram, emocionāla pazemošana, pavedināšana internētā, bērniem kaitīgs saturs, viltus zipas u. tml. "Drossinternets.lv" eksperti uzskata, ka drošībai internētā ir jāķūst par iekdienas sarunu tematu bērniem ar pieaugušajiem skolā un mājās, lai bērni apzinās riskus un viņiem ir viegli pieejama informācija, kā sevi pasargāt un rikoties problēmsituācijās un kādi iestatījumi jāuzliek, lai sevi pasargātu.

Skolu bibliotēkām ir sarū-

pēti tematiski padomu plakāti un "Drossinternets.lv" izstrādāta "Atmiņas spēle" skolas vecuma bērniem. Materiāli ietver šobrīd aktuālākās tēmas par drošību internētā: par riskiem, kas saistīti ar sociālo mediju izmantošanu; par kailfoto sūtīšanas risku, kā sevi pasargāt no kļūšanas par pavedināšanas upuri internētā, arī padomus, kā rikoties dažādās problēmsituācijās un kādi iestatījumi jāuzliek, lai sevi pasargātu.

Sagatavoja INESE ELSINA

Mēdzūlas bibliotēka apmeklētājiem slēgta

LIEZĒRES PAGASTĀ

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

Mēdzūlas bibliotēkai ir sena vēsture. Bibliotēka dibināta 1898. gadā, un 19. gadsimta otrajā pusē tur tika nodibināta lasītāju biedrība. Kopš 2009. gada septembrā bibliotēka atradās Kalnakrogā, kur līdz pat šāgada janvāra izskanai iedzīvotājiem sniedza nepieciešamos pakalpojumus.

Aizvadītā gada decembrī tika uzsākta bibliotēku reorganizācija, lai pašvaldības teritorialajās vienībās nodrošinātu kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojuma pieejamību, optimizētu bibliotēku darbību un efektīvi izmantotu tam paredzētos līdzekļus. Bibliotēku tilda reorganizācijas process tika uzsākts, 19 struktūrvienībām novādā mainot nosaukumu, reorganizējot sešas un likvidējot vienu bibliotēku — Mēdzūlas bibliotēku.

Vairāk nekā 17 gadu Mēdzūlas bibliotēku vadīja Indra Goba, rūpējoties par bibliotēkas apmeklētājiem, gādājot grāmatas un dažādus izdevumus, kā arī sniedzot citus pakalpojumus.

Kopš 1. februāra bibliotēkas durvis apmeklētājiem slēgtas, Indra Goba teic, ka ir nedaudz skumji.

— Bibliotēka aktīvi darbojās daudzus gadus. Šī bija pēdējā iestāde, kas vēl darbojās pagasta attālakajā nostūri, kur iedzīvotāji varēja ne tikai saņemt nepiecie-

šanos pakalpojumus, grāmatas, žurnālus un avizes, bet arī atlākt aprunāties. — atzīst Indra Goba.

— Tika organizēti pasākumi, veidotas literārās izstādes. Tāpat gan pati, gan lasītāji tika iesaistīti visdažādākos konkursos. Visspilgtāk atceros 2009. gada notikumu, kad lasītājus iesaistīju Lursoft rikotajā konkursā "Nāc uz bibliotēku un atrodīt meklēto". Par lasītāju iesaistītu ieguvu titulu "Aktivākais bibliotekārs" un ceļazīmi uz IFLA vispasaules kongress Milānā. 2012. gadā ieguvu iespēju doties uz Brisieli, savukārt 2018. gadā saņēmu Lursoft pateicības rakstu par aktivu piedāļīšanos www.news.lv konkursā "Latvijai — 100. Domā. Izziņi. Stāsti" un dāvanu karti no ceļojumu agentūras "Impro", kuru izmantoju, apmeklējot Ungārijas galvaspilsētu Budapeštu. Šie gadi bibliotēkas dzīvē bijuši ļoti pieplūdi un interesanti, tomēr lēmums par bibliotēku reorganizāciju un arī slēgšanu ir jāpienēm. Diemžēl iedzīvotāju kļūst mazāk. Bibliotēkas pirmajos gados to apmeklēja ap 100 lasītāju, gadu gaitā skaita ir sarucis, un aizvadītājā gadā bija vairs tikai 47 lasītāji.

Indra atzīst — visskumjāk, ka Kalnakroga iedzīvotājiem nu vairs nav vietas, kur izmantot internēt, lai gūtu nepieciešamo informāciju, apmaksātu rēķinus, kā arī izlasītu jaunākos preses izdevumus.

— Diemžēl mēs atrodamies labi tālu no pagasta centra, un arī satiksme ir tāda, kāda nu tā ir.

Caur Kalnakrogu kursē divi autobusi, var doties Cēsu vai Madonas virzienā, tomēr iedzīvotājiem ne vienmēr tie autobusū kursēšanas laikī ir izdevīgi. Tāpat ne vienmēr ziemā autobusū kursē, ja ceļi ir likumoti, slideni, cītreiz aizputināti. Kā jau laukos, ne visiem ir arī savi transportlīdzekļi, ipāši vecāka gadagājuma cilvēkiem. Pašlaik atliek braukt uz Liezēres vai Vecpiebalgas bibliotēku, lai saņemtu grāmatas un citus pakalpojumus, — skaidro Indra.

— Šobrīd pie pārmaiņām vēl ir jāpierod ne tikai man, bet arī iedzīvotājiem. Sākotnēji cilvēki bija neapmeklēti ar šādu lēmumu, pat sašutuši. Ari es uzskatu, ka nav isti pareizs risinājums, kā ūzbrīdīt citos pagastos, proti — ka paliek apkalošanas punkts, kas darbojas vienu dienu nedēļā un bibliotēkas vadītāja brauc uz to. Manā skatījumā, ar vienu reizi nedēļā ir krietiņi par maz, tāpat bibliotēkas un šie apkalošanas punkti atrodas dažādās ekās un ne visur ir centrālā apkure. Ziemā, manuprāt, nepārtrauktī jākurinā, lai telpa ir siltā un mājīga, tāpat lai grāmatas nesieš no mitruma. Bibliotekāram grāmatas būs jāpārved no bibliotēkas uz apkalošanas punktu un otrādi. Tas, manuprāt, nepavisam gan viegli.

Mēdzūlas bibliotēkā bija plaši grāmatu klāsts, tāpat dažādi žurnāli un avizes. Tagad bibliotēkas krājumi nogādāti Liezēres bibliotēkas apkalošanas punktā Ozolos.

— Šis bija joti sasnipgrīts laiks. Jāsakārto dokumentācija, jāiesniedz atskaites, tāpat arī grāmatu sapakošana un nogādāšana Ozolos, telpu atbrīvošana, — atceras Indra Goba. — Grāmatas patiesi ir dārgas, tāpat arī žurnālu un avīžu abonēšana, ne visi to var atlauties. Aizvadītājā gadā jaunu grāmatu iegādei bija atvēlēti 537 eiro, saukārt preses izdevumiem — 250 eiro. Tārīk pie tiekama summa, lai varētu iegādāties aktuālo literatūru, jaunākās grāmatas. Bibliotēkas apmeklētāji bija iecienījusi gan vaka romānus, krimināromānus, gan latviešu autoru grāmatas. Tāpat joti iecienītis bija mūsu pašu laikraksts "Stars". Iedzīvotājiem joti interesē, kas notiek mūsu novādā, un ar avizes starpīgību to arī varēja uzzināt. To esmu abonējusi sev, un, ja vien kādam būs vēlme, noteikti ieduso izlasīt, lai turpina sekot aktualitātēm un notikumiem novādā. Iedzīvotāji aktīvi izmantoja internētu, rakstīja iesniegumus gan pašvaldībai, gan par platiibmaksājumiem, citām iestādēm, rēķina apmaksai. Šobrīd cilvēki ir sašutuši, ka nebūs vairs šādas iespējas. Izmantoja arī bezmaksas datubāzes "Letonika" un Lursoft, tāpat arī drukāšanas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus. Laukos dzīvojošājiem šis vajadzības bija dažādas. Tagad pakalpojumi vairs nav pieejami. Tomēr uz visu notiekošo es raugos pozitīvi un esmu pārliecīnāta, ka cilvēki pieradis pie jaunajām izmaiņām un atradis risinājumus.

Avots: Stars

Datums: 07-02-2023

Aklais randīņš ar grāmatu!

Ozolaines pagasta bibliotēka par godu Valentīna dienai aicina visus grāmatmīlus uz neparastu tikšanos jeb "Aklo randīņu ar grāmatu."

Pasākuma ideja ir Joti vienkārša, atsevišķas bibliotēkas grāmatas būs īpaši krāšņi sapostas un gaidīs savus lasītājus, kuri būtu gatavi iepazīties un aiznest tās mājās, nezinot ne grāmatas autoru, ne nosaukumu, vien tikai saņemot nelielu mājienu, kāds varētu būt grāmatas sižets. Protams, ikvienas īpašās grāmatas galvenā tēma būs mīlestība - romantiska, pikanta, nebēdnīga, reizēm arī mazliet skumja un traģiska.

Pārsteigums atklāsies noņemot iesaiņojumu un sākat lasīt. Varbūt kāds vilsies, bet varbūt kāds atklās jaunu autoru, ko līdz šim bibliotēkas grāmatu plauktos nav ievērojis, jo ikvienai grāmatai ir jādod iespēja, atklājot arī jaunu pasauli sev.

Bibliotēkas rīkotajā „Aklajā randīņā ar grāmatu” aicināts piedalīties ikviens, kurš nebaidās mazliet netradicionālā veidā izvēlēties sev lasāmvielu. Neparastā tikšanās bibliotēkā norisināsies no 13. februāra līdz 17. februārim. Saposto grāmatu skaits

būs ierobežots. Aicināti arī tie, kuri vēl nav bibliotēkas lasītāji.

Akcijas ideja aizgūta no Vācijas, kur šī tradīcija doties aklajā randīnā ar grāmatu klūst arvien populārāka. Pamēģināsim arī mēs sagādāt viens otram pārsteigumu un jautrus brīžus!

Anita Eisaka
Ozolaines bibliotēkas vadītāja
Mob.: 26009181
anita.eisaka@ozolaine.lv

Avots: Ozolaine

Datums: Februāris 2023

Sveču izstāde Salaspils novada bibliotēkā

7. februārī plkst. 18.00 Salaspils novada bibliotēkā notiks mākslinieces Ievas Bondares sveču izstādes atklāšana. Izstāde apskatāma līdz 4. martam.

Ideja par sveču veidošanu mākslinieci radās pirms pieciem gadiem, bet tehniskais risinājums, kā visefektīvāk atspoguļot mākslas darbus uz svecēm, tika rasts vairākus gadus atpakaļ. Katra mākslinieces Ievas Bondares kolekcijas svece ir neatkarīgama. Īpaši veidotās mini glezniņas ir gleznotas ar eļjas krāsām,

izturējusas ūžanas periodu, un ar rokām rūpīgi pieliktais katrai rustikas kvadrātsvecei. Turklat mākslas darbu iespējams viegli noņemt no sveces un ierāmet. Arī dedzinot sveces, glezniņa ir pasargāta un tā krāšņi izgaismojas.

Katra svece ir ar savu unikālo mākslinieces Ievas Bondares glez-

niņu, kopā veidojot neatkarīgajam mākslas darbu un smalku interjera priekšmetu. Māksliniece teic: "Sveču veidošana ir mans sirdsdarbs un izbaudu pašu veidošanas procesu." Īpaši paldies "Latvijas Svecēm" par veiksmīgu sadarbību.

Februāris ir sveču mēnesis – laiks, kad vēl valda aukstums un tumša. Sveces mums sniedz siltumu, omulību un gaismu. Aicinām ielūkoties sveču mākslas brīnumā!

**Avots: Salaspils Vēstis
Datums: 27-01-2023**

Laukos pie labām grāmatām tiek ātrāk

Kurmāles bibliotēkā tikko sveiki desmit čaklākie lasītāji.

Tie ir Ārija Būmeistere (125 grāmatas), Māra Bērziņa (94), Vanda Ernstsonē (89), Skaidrīte Matroze (74), Aldis Taube (72), Aina Slišarenko (71), Inīta Kuršinska (57), Aivars Žubris (53), Alvīne Patvaldniecē (52) un Austra Zute (50).

LIELĀ CIENĀ LATVIĒSU DARBI

Kā stāsta Ž.Rossinskā, kurmāleku gaumi ir dažāda: nav tādu žanru, kuru plaukti Vilgālē stāvētu neskart. Pēdējā laikā īpaši cienā ir latviešu autori. Agrāk lasītāko grāmatu topā biju vismaņa vienam vai vairākiem ārzenju romāniem, bet pērn pirmajā piecniekā iekļuvusi tikai latviešu literatūra. Vislasītākā pērn bijusi Sandras Kalnietes grāmata *Cetri viri*, starp favorītiem ir Gunta Engēla debiju romāns *Koncerts vectēvā pagalmā*, kā arī iepriekš populārie kriminālžanra raksti-

nieces Daces Judinas darbi. „Pēc lasītāju pieprasījuma šogad gādāsim jaunumus,” teic Ž.Rossinskā. „Bet tas vēl nenozīmē, ka jemsim vērā tikai vairākuma pieprasījumu. Piedāvājums tiks paplašināts, un visām gaumēm būs, ko izvēlēties. Man ikviens lasītājs svarīgs: vienīgal, kādā vecuma un ko lasa. Katram cēnšos atrast savu pieciņu un jau iepriekš sameklēt, ko piedāvāt, lai būtu sajūta, ka bibliotēkā viņš tiek gaidīts.”

TUVĀKA UN IZDEVĪGĀKA

Ž.Rossinskā Vilgāles bibliotēkā strādā 24 gadus, un sjāt laikā vilgālnieku intereses iepazītas, taču iegriezcas iedzīvotāji arī no citām vietām. Māra Bērziņa, viena no čaklākajām lasītājiem, dzīvo Padure, turklāt tajā pašā mājā, kur atrodas bibliotēka. Viņa strādā Valsts augu aizsardzības die-

Kurmāles bibliotēkā katrā lasītāja gaumei vienmēr atrodams kas interesants, jo bibliotekāre Žanna Rossinskā vairāk nekā 20 darba gados lasītājus iepazīnusi un cēnšas sameklēt atbilstošu literatūru.

nestā, un visa diena aizrit arpus mājās. „Kad vēlu vakaros esmu mājās, tad vairs nekuri negribas iet un bibliotēka jau slēgtā,” stāsta M.Bērziņa. „Uz Vilgāli man jābrauc regulāri pie slimā tēva,

No 1. februāra Vilgāles bibliotēka pārsauktā par Kurmāles pagasta bibliotēku, bet Priedainē turpmāk būs pakalpojumu vieta. Vadītāja Žanna Rossinskā teic, ka tā ir tikai formāla nosaukuma maina. Abās grāmatu krātuvēs pakalpojumi būs tādi kā līdz šim. Būs arī jauni piedāvājumi atkarībā no lasītāju vēlmēm.

Tāpēc tur apmeklējums paroci-gāks. Turklat Žanna jau iepriekš sameklējusi un nolikusi grāmatu kaudzīt man – nav ilgi jākavējas meklējot. Vai būt kādas piecas ir aiznestas atpakaļ, līdz galam neizlasītas. Lasīt iznāk tikai pa naknītīm, esmu ātri lasītāja – man patīk, ja ir skaista, vieglā un raita valoda. Savārstītam, ar pārgudrām frāzēm piebārtītam tekstam klāt neķeros. Vieglāk uzskaitīt, ko nelasītu. Tās salkās lubenes, kurās pēc pirmajām divām lapām zinu, ar ko beigties. Arī vēsture mani neinteresē. Karš nepatīk – piestiek ar tām sausmām, kas kriminālromānās. Apmeklēju arī Kuldīgas bibliotēku, bet tur uz pieprasītām grāmatām jāstāv rindā. Tā ir

lauku bibliotēku priekšrocība, ka te var ātrāk tikt pie labām grāmatām. Un liekas, ka bibliotekārs gaidījis tieši mani.”

Datu bāze kā viscaklāko uzrādījusi vilgālnieci Ā.Būmeisteri. Viņa piegādā grāmatas arī V.Ernstsoni, kura pati uz bibliotēku netiek. „Radio neklausos, televīzijā nav, ko redzēt, esmu pensija, bet darba mājās un dārzā tāpat daudz, tad nu atpūtai un izklaidei patīk lasīšana,” saka Ārijas kundze. „Godīgi sakot, visas papemtās neizlasu – daļu esmu aiznesusi atpakaļ, jo nav patikušas. Tāpat kā jebkura citā jomā gaumei ir individuāla. Ja nedzīvotu centrā tik tuvu bibliotēkai, diez vajātik daudz izlasītu.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Avots: Kurzemnieks

Datums: 14-02-2023

Apgūsti «zaļo» dzīvesveidu Bites bibliotēkā!

Meistarklase norīta sirsniņgā dāmu kompānija.

Laiķiņtilpīgākais process - vaska kausēšana un iestrādāšana audumā.

Saprotams, ka dzīvot mūsdienās, neradot nekādus atrakumus, praktiski nav iespējams. Pasaule radītās atrakumus apjomis gadu no gada pieauga. Tieši tādēļ daudzviet rodas arī jaunas iniciatīvas, kā arī šo problēmu cīnīties. Bites bibliotēkā februāris ir «zaļais» mēnesis, kurā ikviens var smeltīties idejās par to, kā saudzēt apkārtējo vieni.

Plastmasas «otrā» dzīvē

No 1. februāra Bites bibliotēkā apskatāma krapaučīces Skaidrites Sergas - Jurkānes no plastmasas maiņu darināto darbu (pākļauj un ībūju) izstāde «Plastmasas maiņiš pārējā cilāja». Tās mērķis ir rosināt cilvēkus domāt par apkārtējo vidi, plastikātu atrakumiem dodot otru dzīvi.

Darbi tapusi tambarēšanas tehnīkā, ne plastmasas maiņiem izmēdījot pavedienus. Izstādes autorei materiālu - maiņus - sagāda kaimipi. Skaidrites kundze maiņu pavedienus ieviļusi arī čībijās, kurās gan neesot išti praktiski izmantojamas, taču līdzīdz tām satambarētas arī līdzīniecēm no dzījas - tās gan silti sildīs pēdas. Interesanta nodarbe lieliski sakārto domas un sniedz relikāciju.

Nedarbū izstādē

Bites bibliotēkas vadītāja Gita Čigāne pastāsta arī par ekspozīciju, kas izvietota uz bibliotekas sienas. Tajā attēloti vietējo bērnu nedarbi. Mazajiem nedarbiniekiem ierosmi zīmējumiem deva bibliotēkāru standū «Blau-mapa velniņu» un tavi nedarbīgi apmeklējums. Bites bibliotēkā. Ideja radusies par godu Rūdolfa Blaumanpa 160. dzimšanas dienai. Nedarbū bibliotēkā notika septīgas reizes, kopškaitā to apmeklējus 95 bēri un deņmiti pieauguši. Kopīgi tika izzināti rakstnieka pasakas «Vehnīgi» galvenie varoņi, skats multfilmā fragmenti un iegūta iedvesma zīmējumiem.

Lai piesaistītu lasītājus, jābūt

Bites bibliotēkas nelielajās, taču mājīgajās telpās Gita Čigāne

strādā otru gadu un cēnas darīt visu, lai bibliotēku padarītu saistošu, praktisku, taču tāja pašā brīdi arī modernu, plesaistītu apmeklētāju. Tas viņai lieliski padodas, jo diena tur iegriežas ap 15 apmeklētāju, kas ir diezgan liels skaits arī pilsētā robežām. Ir svārgi piesaistīt jaunos lasītājus un motīvēt bērnus apmeklēt bibliotēkā, rikotās nodarbibas. Februārī Bites bibliotēkā aktualais temats ir - veļselīga dzīve un apkārtējā više, lai veicinātu ikvienu dzīvošu saskāpu ar sevi un dabu. Temata ietvaros 17. februārī notiks nākamā radošā meistarklase, kurā būs iespējā radīt «zaļo» kosmetiku Edites Bēvaldes vadībā.

Viss jaunais ir labi aizmirsts vecais

Senūsu gudrību māca, ka viss jaunais ir labi aizmirsts vecais. Šo teicējuvai attiecīm arī uz Bites bibliotēkas piederīvāto radošo darbību «Moderni un dabiski», kas norisinājās 10. februārī, kad zimola «Wrap it» pārstāvē Līga Rēbīna mācījās, ka drānīju elastīgā un veido blīvījumu, pārkājot jūsu tevēto produktu rāpat kā ar plastmasas avalku vai skārda foliju, saglabājot to svagīvi, turklāt laujot produktam elpot. Liefska un vīdi drāudzīga alternatīva šīs plānētās dzīvibas uzturēšanai. Izstrādājumu var ietīt dārzēns, auglis, sieru, malīzī, dārzenis, sierai, augļu, tieglaibības savas lieliskas iepājības. Patiesībā tā ir sena pārtikas iegūta radusies par godu Rūdolfa Blaumanpa 160. dzimšanas dienai.

Nedarbū bibliotēkā notika septīgas reizes, kopškaitā to apmeklējus 95 bēri un deņmiti pieauguši. Kopīgi tika izzināti rakstnieka pasakas «Vehnīgi» galvenie varoņi, skats multfilmā fragmenti un iegūta iedvesma zīmējumiem.

- Tīkai kopīgiem spēkiem mēs savu miljō zemi varam saudzēt un nepiešķirt. Esmu dobelniece un ar bīsu vaska drānīgu pagatavošanu un meistarķķusu vadīšanu nodarbojos jau piektā gadu. Mūsu uzņēmums «Wrap it» darbojamies trijādās pārstāvēs ir no Rīgas apkaimes, savukārt es strādāju ūjā Latvijas pusē.

Krapauči monā dzīve ir īpaša nozīme, jo lieš bērniņas daļa tika atzīvauta sēt. Še vasaras reizēju

Skaidrites Sergas - Jurkānes radītie plastmasas maisu paklājiņi.

bīsu vagas, pēlmju skolas brivpussiedienas. Esmu sēt piedzīvojusi jaukas atmīgas.

Alternatīva no dabiskiem materiāliem

- Bīsu vaska iesaipojums ir dabisks alternatīvs plastmasas pārvei. Bīsu vaska apvalki ir izgatavoti no ipāsas sertificētās kokvilnas, vietējā Latvijas bīsu vaska organiskās koloskrējuma eļļas. Pievienots arī nedaudz priedzīvu pulveru. Tas tādēļ, ka bīsu vaska «rīta» veidlo fiziski ja to, pieķermē, ielikts ledusskapi. Lai ietītu produktu, drānīju ir jābāt elastiģi, piegūsloti. Paša darbības sākumā būjū izmēģinājusi parastās kokvilnas auduma apstrādi un secināju, ka tā ir nedergīga, jo krāsai izplūda pa visu «pammus». Vaska kusās temperatūra ir zema, tādēļ roku siltums padara iesaipojumu elastīgā un veido blīvījumu, pārkājot jūsu tevēto produktu rāpat kā ar plastmasas avalku vai skārda foliju, saglabājot to svagīvi, turklāt laujot produktam elpot. Liefska un vīdi drāudzīga alternatīva šīs plānētās dzīvibas uzturēšanai. Izstrādājumu var ietīt dārzēns, auglis, sieru un pat malīzī, tāpat, izveidojot alternatīvu vāciņu, var parkāt blādu, kurā polīcīs pārējās, un ievietot ar ledusskapi. Katrs iesaipojums ir roku darbs.

Lietošana - vienkārša, tācu ir dažas niantes

Vaska drānīja ir viegli kopjama: to var nomazgāt ar vēsu ūdeni un mīkstu drānīju un, ja nepieciešams, - maiņgā traukēzīpēm, jaļot tai dabiski nozūt. Nav leteicuma stingra bersāna, jo tas var ieteiktēt bīsu vaska pārkājumā. Bīsu vaska iesaipojumu var lietot līdz vienam gadāno atkarībā no to lietošanas veida. Lai pagarinātu lietošanas laiku, leteicums izvairīties no turēt karstumā: noteikti jaļauj iesaipojamajam produktam atdzīst pirms ievietošanas bīsu vaska apvalkā, jo vanskām ir salīdzinoši zema ku-

šanas temperatūra. Nav leteicams drānīju lietot tiešā kontaktā ar jēju galu, zīvi vai ananasiem. Tas tādēļ, ka drānīja nevar magzāt karsti ūdeni, kāds nepieciešams, lai iznīcinātu mikroorganismus, kas strodas uz jēles gaļas vai zīvs virsmas, savukārt ananass izdraudētā ipāšu skābi, kas sabojā vaska kārtību. Tāpat izstrādājumu nedrīkst izmantot mikrovolju krāsnī vai kā «grizešķīmo» delīti. Iēcējs mēnesīem iesaipojumu ir iestējams pasterizēt un «atjauno», vienkārši ieliekot to krāsnī uz cepānam papīrija uz 3 - 5 minūtēm 150°C temperatūrā.

Protams, nekas nav mūžīgs; kad iesaipojums sāk zaudēt savas īpašības, var atjaunot ar bīsu vasku vai sagriezt sioksnēs un kompostēt, vai izmantot kā iekuru ugnij.

Izgatavoto vaska drānīju mūjas apstākļos var atjaunot ar gludekļi: vajadzīgs vien sarīvēt bīsu vaska gabals vai tā īpašais maiņums, kuru var iegādāties uzņēmuma interneta veikalā.

Darbs prasa milzu pacietību

Katra meistarklases dalībniecē varētu izvēlēties audumu, no kura veidot drānīju. Tāpat brīva izvēle tika dota izstrādājuma formai un lielumam, kuru uz auduma varēja apvilkāt ar kritu un glīti izgriezt ar dekorējāšanām šķērem. Nākamajā «stacijā» auduma galbalī valodzēja rūpīgi izgludināt un atrīt no putekļiem un diegu galējiem, lai tas būtu akurats un gatavs parklāšanai ar vasku. Tālāk sekoja pati interesantākā darbības daļa: uz metalā plātnes starp cepamo papīri tika ieklāts iepriekš sagatavotais audums, uz kura tika uzbērti sariņēti vasks. Tālāk notika sildīšana ar gludekļi. Kustot vasks iestārās auduma galbalīpā, to vienmērīgi pārkājot. «Wrap it» pārstāvē, sniedzot instrukcijas, atzīna, ka darbs prasa pacietību un ir jāievēro niantes, lai viss izdots.

Alise Kruglauža
Autore foto

Avots: Zemgale

Datums: 08-02-2023